

Que est igitur iusticia qua victus ē diabolus? **Q**ue: nisi iusticia iesu xpi: et quō victus est. qz cū in eo nihil morte dignū inueniret: occidit eū tñ. **E**t vtriq; iustū est vt debitores q̄s tenebat liberi dimittātur in eū credētes quē sine villo debito occidit h̄ est q̄ iustificari dicimus in xpi sanguine. sic quippe in remissionē pctōz n̄oz innocēs sanguis ille effusus est. **U**bi se dicit in psalmis: in mortuis libez. **S**olus em̄ a debito mortis: liber est mortu⁹. **H**inc et in alio psalmo dicit: que nō rapui tūc exoluebāt: rapinā volēs intelligi pctm̄: qz vsurpatū est etra licitū. **U**bi p̄ os etiā carnis sue sicut in euāgelio legitur dicit:

Ps. 87. Et ecce venit p̄nceps mūdī h̄: et in me nihil ueniet. i. nullū peccatū. **S** vt sciant oēs inquit qz volūtātē p̄tis mei facio: surgite eam⁹ hinc

Ps. 68. Et p̄git inde ad passionē vt p̄ debitorib⁹ nob qd̄ ip̄e nō debebat exolueret. **N**unq̄d isto iure equissimo diabolus vinceret: si potētia cristus cū illo agere nō iusticia voluisset sed post posuit qd̄ potuit vt p̄us ageret qd̄ oportuit. iō aut̄ illū esse opus erat et hoīem et deū. **N**isi em̄ hō esset nō poterat occidi. **N**isi et deus esset nō crederet noluisset qd̄ potuit s̄ non potuisse qd̄ voluit. **H**ec ab eo iusticiā potētie prelatam fuisse: sed ei defuisse potētiam putarem⁹. **N**unc vero hūana p̄ nob̄ passus est. qz hō erat: sed si voluisset etiā h̄ non pati potuisset. qz de⁹ erat

Joh. 14. Et ecce venit p̄nceps mūdī h̄: et in me nihil ueniet. i. nullū peccatū. **S** vt sciant oēs inquit qz volūtātē p̄tis mei facio: surgite eam⁹ hinc

Ideo gratior facta est in hūilitate iusticia. q̄a posset si noluisset hūilitatē nō p̄peti tāta in diuinitate potētia: ac sic a moriēte tam potente nobis mortalib⁹ ipotentib⁹ et cōmēdata est iusticia et p̄missa potētia. **H**oz em̄ duoz vnū fecit moriēdo: alterz resurgēdo. **Q**uid em̄ iusti⁹ q̄ vsq; ad mortē crucis p̄ iusticia puenire. **E**t qd̄ potētius q̄ resurgere a mortuis: et in celuz cū ip̄a carne in q̄ est occis⁹ ascēdē. **E**t iusticia s̄ p̄us: et potētia postea diabolū vicit. **I**usticia scz qz nullū pctm̄ habuit: et ab illo iniustissime est occisus. potētia x̄o: qz reuixit mortu⁹: nunq̄ postea moritur⁹. **S**z potētia diabolū vicissz et si ab illo si potuissz occidi q̄uis maior sit potētie et ip̄am mortē vincē resurgēdo q̄ vitare viuēdo. **S**z aliud ē p̄p̄ qd̄ iustificamur i xpi sanguine: cū p̄ remissionē pctōz eruimur a diaboli potestate: h̄ ad id p̄inet qd̄ a xpo iusticia diabolus vincit nō potētia. **E**t infirmitate q̄ppe quā suscepit in carne mortali: nō ex immortalī potētia crucifixus est xps: de q̄ tñ infirmitate ait ap̄lus. **Q**d̄ infirmū ē dei: forti⁹ ē hoīb⁹

Item qd̄ sit diabol⁹ vict⁹ a xpo. **Ca. XV** **Q**uoniam ē itaq; difficile videre diabolū victū: qm̄ qui ab illo occisus est resur-

rerit. **I**llud est maius et ad intelligendū p̄fundius: videre diabolū victū qm̄ sibi vicisse videbatur. i. qm̄ xpus occisus est. **S**ic em̄ sanguis ille qm̄ eius erat qui nullū habuit oīno peccatū ad remissionē nostroz fusus est peccatoz: vt qz eos diabolus merito tenebat: quos peccati reos cōditione mortis obstrinxit: hos p̄ eum merito dimitteret quē nullius peccati reum īmerito pena mortis affecit. hac iusticiā victus et hoc vinculo vincit⁹ est fortis vt vasa ei⁹ eriperent: que apud eū cū ip̄o et angelis eius fuerūt vasa ire: et in vasa misericordie verterentur. **H**ec quippe vba ip̄ius dñi nostri iesu christi de celo ad se facta cū primū vocatus ē: narrat ap̄lus **Paulus**. **N**am inter cetera q̄ audiuit etiā hoc sibi dictū loquit. **Q**d̄ h̄ em̄ tibi apparui vt cōstituā te ministrū et testem eoz q̄ a me vides: quibus etiā p̄ eotibi liberans te de populo et de gentibus in quas ego mitto te aperire oculos cecoz: vt auertant a tenebris et a potestate sathane ad deū: vt accipiant remissionem peccatorum et sortem que in sanctis: et fidem que in me est. **U**nde et exhortans idē ap̄lus credentes: et ad gratiarū actiōem deo patri: qui eruit nos inquit de potestate tenebrarum: et transtulit in regnū filij caritatis: in quo habemus redemptiōem in remissionē peccatorum. **I**n hac redemptione tanq̄ precium p̄ nobis dat⁹ est sanguis christi: quo accepto diabolus non ditatus est sed ligatus vt nos ab eius nexibus solueremur. **H**ec queni: q̄ secum eozum quos christus ab omni debito liber indebite fuso suo sanguine redemissz peccatoz retibus inuolutum traheret ad se: cunde ac sempiternę mortis exitium: sed hactenus morerentur ad christi gratiam p̄tinentes: p̄cogniti et predestinati et electi ante cōstitutiōem mundi: quatenus p̄ illis ipse mortuus est christus: carnis tantum morte nō spiritus.

Ad quam vtilitatem fidelium renatorum mala que per originale peccatum sunt cōtracta: conuersa sint. **Capitulum. XVI.**

Namuis enim et ip̄a mors carnis de peccato primi hominis originaliter venerit: tamē bonus eius vsus gloriosissimos martyres fecit. **E**t ideo non solū ip̄sa: sed omnia seculi huius mala dolores: laboresq; hominū q̄ q̄ de peccatorum: et maxie de peccati originalis meritis veniant: vñ facta est et ip̄a vita vinculo mortis obstricta: tamen et remissis peccatis remanere debuerūt: cum quibus homo pro veritate certaret: et vnde exerceretur virtus fidelium: vt nouus

1. Cor. 1.

Quoniam ē itaq; difficile videre diabolū victū: qm̄ qui ab illo occisus est resur-

11. victū: qm̄ qui ab illo occisus est resur-

11. victū: qm̄ qui ab illo occisus est resur-

Liber

homo p testamentum nouum: inter mala hu
ius seculi nouo seculo prepetur miserā quā
meruit vita ista damnata sapienter tolerans
z qz finietur prudenter gratulans beatitudi
nē vero quā liberata vita futnra sine fine ha
bitura est fideliter z paciēter expectans. Dia
bolus em̄ a dominatu z a cordibus fidelium fo
ras missus: in quoz damnatione atqz infideli
tate: licet dānatus etiā ip̄e regnabat tantum
p conditione mortalitatis hui⁹ aduersari si
nis: q̄stum eis expedire nouit. **De** quo sacre
i. Cor. 10 littere psonant p os ap̄licum. **Fidelis** de⁹ qui
non pmittit vos tēptari supra id qd potestis.
sed faciet cum tēptatione exitum vt possit su
stinere. **Profunt** autē ista mala q̄ fideles pie p
ferunt vel ad emendanda peccata: vel ad ex
ercendā pbandamqz iusticiam: vel ad demō
strandaz vite huius miserā vt illa vbi erit be
atitudo vera atqz ppetua z desiderē arden
tius z instantius inquirat. **Sep** circa eos ista
Roma. 8 seruant: de qbus ap̄lus dicit. **Scimus** qm̄ di
ligentibus deum omnia cooperantur in bonū
his qui scdm̄ ppositū vocati sunt sancti. **Qm̄**
quos ante presciuit z predestinauit pformes
fieri imaginis filij sui vt sit ipse primogenitus
in multis fratribus. **Quos** autem predestina
uit illos z vocauit. z quos vocauit. illos z iu
stificauit. **Quos** autem iustificauit ip̄os z glo
rificauit. **hoz** pdestuatoz nemo cum diabo
lo peribit nemo vsqz ad mortē s̄b diaboli pote
state remāebit. **De** idē sequit qd iā supra cō
Ibidem. memorauit. **Quid** ergo dicem⁹ ad hec? **Si** ds
p nobis: quis contra nos? **Qui** filio suo pro
prio non pepcit: sed pro nobis omnibus tra
didit illum. **Quomodo** non z cum illo om̄ia
nobis donauit. **Cur** ergo non fieret mors xp̄i
immo cur non p̄termisisset alijs innumerabi
bus modis quib⁹ ad nos liberandos vt i pos
set oipotens: ip̄a potissimū eligeret vt fieret:
vbi nec de diuinitate eius aliquid iminutum
est aut mutatu. z de humanitate suscepta tm̄
beneficij collatu est hoibus: vt a dei filio sem
piterno eodemqz hois filio mors tp̄alis inde
bita redderetur qua eos a sempiterna morte
debita liberaret: peccata nostra diabolus te
nebat z per illa nos merito figebat in morte.
Dimisit ea ille qui sua non habebat: z ab illo
immerito est perductus ad mortem. **Tantu**
valuit sanguis ille vt neminem christo indu
tum in eterna morte debita detinere debue
rit: qui christum morte indebita: vel ad ip̄us
Rom. 5. occidit. **Commendat** ergo caritatē suā deus
in nobis: qm̄ cum adhuc peccatores essemus
christus pro nobis mortuus est. **Multomagis**
iustificati nunc in sanguine ip̄i s: salui erim⁹

ab ira per ipsum. **Iustificati** inquit in sangui
ne ip̄ius. **Iustificata** plane in eo qz a peccatis
omnibus liberati: liberati autem a peccatis oi
bus: quoniā pro nobis est dei filius qui nullū
habebat occisus. **Salui** ergo erimus ab ira p
ipsum: ab ira vtiqz dei que nihil est aliud q̄ iu
sta vindicta. **Non** em̄ sicut hominis animi p
turbatio est ira dei: **Sed** illius ira est cui dicit
alio loco sancta scriptura. **Tu** autem domine
virtutum cū tranquillitate iudicas. **Si** ergo
iusta diuina vindicta tale nomen accepit eti
am reconciliatio dei que recte intelligitur ni
si cū talis ira finitur. **Nec** inimici eramus deo
nisi quemadmodū iusticie sunt inimica pec
cata: quibus remissis tales inimicie finiunt
z reconciliant deo quos ip̄e iustificat. **Quos**
tamen etiā inimicos vtiqz dilexit: qm̄ quidem
proprio filio suo non pepercit: sed pro nobis
omnibus cum adhuc inimici essemus tradi
dit eum. **Recte** ergo apostolus secutus adin
xit. **Si** em̄ cū inimici essemus reconciliati su
mus deo per mortē filij eius p quam facta est
illa remissio peccatoz: multomagis reconci
liati salui erimus in vita ip̄ius. **In** vita salui q̄
per mortem reconciliati. **Quis** enim dubitat
daturū amicis vitam suam p quibus inimici
dedit mortem suam. **Non** solū autem inquit.
sed z gloriatur in deo p dñm nostrum iesum
xp̄m per quem nūc recōciliati dē accepim⁹.
Non solum ait: salui erimus: s̄ z gloriatur.
Nec in nob̄ s̄ in deo: nec p nos s̄ p dñm n̄z ihm
xp̄m per quem nūc recōciliati dē accepim⁹.
secundū ea que superius disputata sunt. **De**
inde subiungit ap̄lus. **Propter** hoc sicut per
vnum hominem peccatū in hunc munduz in
trauit: z p peccatum mors: z ita in omnes ho
mines mors p̄transiit in quo omnes peccau
erunt zc. **In** quibus proluxi⁹ de duobus homi
nibus disputat: vno eodem p̄mo adam p cui⁹
peccatum in mortem tanqz hereditarijs ma
lis posteris eius obligati sumus. altero autē se
cundo adam: qui non homo tantum: sed etiā
deus ē: quo p nobis soluente quod non debe
bat a debitis z paternis z proprijs liberati su
mus. **Proinde** quoniam propter vnum illuz
tenebat diabolus omnes p eius vitiataz car
nalem concupiscentiam generatos: iustū est
vt propter hunc vnum dimittat omnes p ip̄s
us immaculatam gratiaz spiritalem regene
ratos.

De his que per incarnationē christi sunt
collata credentibus. **Cap. XVII**

Ut z alia multa que in christi incar
natione que superbis displicent: sa
lubriter intuenta atqz cogitanda sūt

Sap. 12.

Rom. 8.

Ibidem.

Ibidem.